

ACC. N:R M. 13966:1-8.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Hans Holmberg*
Härad: *Flyths* Adress: *Stengården, Motala*
Socken: *Från Motala* Berättat av: *" "*
Uppteckningsår: *1956* Född år *1873 i V. Motala*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-8.

LUF 73.

När den nya tiden kom till bygden.

Det var på 40-talet som järnvägen Lund
Trelleborg byggdes, då anlades en järnväg
station i Ålstad. Då 1877 flyttade en
timmer och spannmåls-handlare från
Dalköpings och satte upp handlet i Ålstad
Även en livs- och handels och spiceri-aför
öppnades i Ålstad. Så kunde bönderna
sälja sin spannmål i Ålstad och ej
behöfde göra de långa stadsresorna med
sin spannmål. Stads- och landsbefolkningen
hade lättare att träffa sin järnvägs-
levnads-antagda. Och med handels-butikerna
blev det blott med arbetningarna i matlaga,
arbetarna fick sin daglön i penningar
och kunde köpa sina varor i butikerna.
I Det blev andra tiden för arbeten på rödskott.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf 73
1.

Skogon bystämman med äldermansgille brasej
fäls kommit här i räknen på de senaste
70 åren min morfar talade om att han
hade varit med på bystämman och äldermans
gille det var väl på 60 à 70 talen då han var
lantbrukare.

På 80 talet började litida församlingar
mejeriförsamlingar tröskförsamlingar ägg
församlingar. Så blev det sockerbetsodling
och my cirkulation i odlingarna mängd
uppbrände man sådd guldning till
odlingarna som då mer än fördubblades
Så inkoptes lantbruksmaskiners pris
in och utvärsta maskinfabriker
till exempel arbyggare, stetter, lindars,
tröskmaskiner, såmaskiner m fl varter.
Betodlingen har betydtt en del för arbsfolk
på landsbygden.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2.

Lantbruksmätens lantmannarkolers tidningar
och böcker har haft stor betydelse för jord
förbättringen. Vägarna förbättrades, så köptes
nya äkdon. Innan järnvägen kom till kom
posten från Malmö den fick bönderna fara
omkring, den kom till Ålstad med en post
vårka i veckan, den ena veckan skulle de gå
till Hinderstör den andra till Bäsarp
Här i Ten Ålstad hade postman min farfar
hade den system jämte fjerdningens manna
system, min far gick stes red med väskorna,
min farfar hade ett småbruk så att han
kunde hålla häst. Skjutsbräffet upptrände
när järnvägarna kom till, byggdes
Äldre mindre lönande arbeten upptrände när
maskinerna kom till, så blev det ju arbete
med rackerbetarna med skäret och uppdragning
och till rackerbruket gick en del folk till.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3.

Emigrationen varade en tid men snart blev
bättre tiller när uppbrände den. Så byggdes
bättre hus och de gamla reparerade
kattstucken kändes på lades på och
sternit på i stället. Så köptes nya möbler
väggarna i rummen tapetserades och guldene
målsades för fönstren, kökspis och andra
moderna ting skaffades.

Nya seder med mat och dryck blev
det även på bondgårdarna.

Begravningsmidda på gårdarna är också slut
nu dricker kaffe efter jordsättningen på
något kaffi eller någon annan lokal.

Någon av fönstren har mycket försämrats.

På 80 i 90 talet började de hålla tidningar,
mera allmänt härsköring, Skanska Dagbladet
Tullebergs Allhandla Häftet m fl

Böcker har inte köpts något nämnvärt
förr på landsbyggen, de mindre ha med
hade inte råd till sådant men de
folk började ju bättre betala har de
köpt mera litteratur sällföreningarna
och de upp bibliotek och sålde även böcker

Lång har alltid förskränkt men kanske
inte så mycket som nu. Nu får ju
barnen läsa sjunga i skolorna de fick
de inte förr, nu bildas sällföreningar
och här sjungas vid alla möjliga tillfällen
förr poppis visor på marknaderna och av
positiv nature som gick omkring och spelade
och lände ungdomarna melodiska
visorna, det uppträdde i slutet av 1800
talet

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

5.

Skärmens visböcker har jag ej sett men skrivna andliga såg böcker var mycket vanliga under väckelse-tiderna i vårt land och i vår by. Föreläsningens fotoalbum är ju något som har tillkommit på senare delen av 1800-talet och är nu allmänt överallt, de har kommit med den nya tiden.

Det muntliga berättandet var mycket allmänt före emman tidningarna som kom till vandrarnas gesäller och tiggare hade alltid mycket att berätta när de gick från stad till stad. Nu finns inte sådana berättelser längre.

¶ Då jag var yngre hörde man ofta de gamla talat om övernaturliga ting och gräken troll, men nu är det ingen som tror på något sådant.

Folkeskolorna har mycket förbättrats
Då undertecknad besöjde skolan 1880 fanns
ingen läsarinna, skolbäsoaren hölls alla
klurserna vi var 50 stycken i skolan, men
på den tiden skulle ju barnen läsa sig
läsa innan de kom till skolan.

Senare blev det även läsarinna i vår skola
Numera har det ju blivit realskola för de som
är begärade.

Lördagsfirande är det sämre beställt med än
före då gick ju folk till kyrkan, nu går
de på sin höjd till julottan eller vid bröllop
och begravning. Gudsfrån är helt borta
hög, dop i begravningsredor är väl också
näst förändrade. de stora gillerna vid
barn dop och begravningar har helt upphört
här på arden

ACC. N:R M. 13966:8.

Väckelserörelserna som kom med den
nya tiden har haft sin betydelse,
folk har kommit till insikt om
att de behövd försä ett mycket
och betydligt liv om de skulle
vinna himmet och salighet.

När människorna blev vaktiga blev
det att börja ett nytt liv, det
blev att älska Gud och sin nästa.
En ny väckelse behövs även i vår
tid annars går vår kultur till undergång
och vi hamnar i hedens mörker.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

8.